

BYPASSOPERASJON

HVA ER BYPASSOPERASJON?

Når en åre til hjertes muskelvev er for snever eller helt tett, kan en bypassoperasjon hjelpe. Bypass betyr forbi-passering. Man omtaler operasjonen som aortocoronar bypassoperasjon (ACB-operasjon). Ved en bypassoperasjon syr legen inn en eller flere nye blodårer som fungerer som broforbindelse forbi trange partier i hjertets egne kransårer. Blodet kan deretter gå fra hovedpulsåren gjennom den nye omkjøringen til hjertets muskelvev. Operasjonen foretas i full narkose.

SLIK BYGGES HJERTETS OMKJØRING

Under operasjonen overtar en hjerte-/lungemaskin hjertets arbeid. Maskinen tilfører blodet oksygen og pumper blodet rundt i kroppen. I noen tilfeller gjennomfører kirurgen operasjonen uten bruk av hjerte-/lungemaskin, mens hjertet ditt arbeider.

Flere omkjøringer

Det kan være behov for flere nye årer. Kirurgen vurderer hvor mange årer du trenger etter at det er foretatt en røntgenundersøkelse av hjertets kranspulsårer, såkalt koronar angiografi. Først under selve operasjonen bestemmes det endelige antallet nye omkjøringer.

Nye årer

De blodårene som brukes til bypass i hjertet tas ofte fra returårer – eller vener – under huden på bena.

Som oftest benyttes også pulsåren arteria mammaria interna, som sitter på innsiden av brystet. Arterien kan "svinges" inn på hjertet, så blodet går i hjertemuskelen i stedet for til brystmuskelen, som kan forsynes fra mindre blodårer.

Kirurgen kan også hente en pulsåre fra armen.

SMERTER OG FØLEFORSTYRRELSER

Etter en bypassoperasjon kan du oppleve smerter og føleforstyrrelser i brystet i en periode. Det går over etter hvert, men kan vare uker eller måneder. Har du fortsatt smerter, etter tre til seks måneder, bør du snakke med legen.

Smerter og føleforstyrrelser skyldes blant annet at nervetrådene er skåret over under operasjonen. De vokser ut igjen, men det tar sin tid.

Muskelsmerter skyldes at man har en tendens til å spenne seg for å beskytte det ømme området. Smerter i ryggen kan komme av at det under operasjonen har vært et stort press på ribbena ved ryggsgøylen.

Hvis du er operert gjennom brystbenet, og smerten der varer mer enn tre til seks måneder, kan det skyldes at ståltrådene som holder brystbenet sammen, mens det leges, generer deg. Trådene kan fjernes ved lokalbedøvelse.

ARR ETTER OPERASJONEN

Når et operasjonssår leges, blir det naturlig rødt. Hvis det blir svært rødt eller varmt, hvis det væsker eller hvis du får feber bør du straks oppsøke lege. Det kan ha kommet infeksjon i såret og dette skal behandles.

Arrene blir mindre synlige hvis det ikke utsettes for direkte sollys de første 6-12 månedene. Bruk solkrem med høy faktor

SPØR FØR OPERASJONEN

På sykehuset får du informasjon om operasjonen og forløpet etterpå. Kirurgen vil også snakke med deg om selve operasjonen.

Risiko ved bypassoperasjon avhenger av hjertets tilstand før operasjonen og av om du har hatt andre sykdommer, for eksempel diabetes, høyt blodtrykk, lunge- eller nyresykdom eller nedsatt hjertepumpefunksjon.

Landsforeningen for hjerte- og lungesyke

Tlf: 22 79 90 00 | Pb 8768 Youngstorget, 0028 Oslo | post@lhl.no | www.lhl.no | Kilde: Hjerte-foreningen i Danmark | Utgitt på norsk av LHL med tillatelse fra Hjerteforeningen. Kvalitetssikret og bearbeidet for norske forhold av Olaf Rødevand, kardiolog og overlege ved Feiringklinikken | Versjon 1

Bli medlem i LHL: Send SMS «medlem» til 2007.

HJELP ETTER OPERASJONEN

Alle som har vært innlagt på grunn av hjerte- og karsykdom på grunn av åreforsnevring kan ha nytte av gjennomtrenging eller rehabilitering.

Gjenopptrening skal starte allerede mens du er innlagt. På sykehuset skal du sammen med fagfolk finne fram til hvilken hjelp du trenger.

Når du blir skrevet ut skal du ha en plan for hvordan gjenopptreningen skal foregå. Det vil som regel være en kombinasjon av rådgivning og fysisk trening som varer i 2-3 måneder, gjerne i form av intensiv trening og samtaler med behandlerne. Etter hvert skal fastlegen din og kommunen følge opp tiltakene for å unngå ny sykdom.

